

یادداشت

بهشی ۲۵

نمونه سولتانی

شهمه، ۲۰۱۷/۷/۱۵

پیشانگهییک له لندمن

نهمسال سدهمین سالوهمیری شورشی نوکتوبره. بهو بونهمیوه نیستا له کتیبخانهی بریتانیا (بریتیش لایبری) پیشانگهییک له ژیر نهم ناوه بهریوه دهریت: "شورشی روسیا: هیوا، تراجدیا، نهمسانه". پیشانگهییکه تا ۲۹ی مانگی توگوست کراویه. پیشتریش نهکادیمیای پادشاهی هونهر پیشانگهییک له هونهری روسی نیوان سالانی ۱۹۱۷ و ۱۹۲۲ کردبوووه که له مانگی نهمریلدا کوتایی بیهات. نهمه نهمریسی کتیبخانهی بریتانیا به:

British Library, 96 Euston Road, London NW1 2DB

یهکشهمه، ۲۰۱۷/۷/۱۶

له مالمیری رووداودا راگهیننرابوو که چیروکه شیری مهم و زینی نهممدی خانی وهرگیراومته سهر زمانی فارسی. نهمه کاریکی گهلنیک پیروز و جیگهی دستخوشی لیکردنه. نهمندهی بزانه پیشتر کتیبکه به تورکیش نهمهمه کراوه و دوکتور کهمال میراودملیش هاورن لهگهل شیردنهوهییکه فراوان، وهرگیراومته سهر زمانی نینگلیزی، که پینج سالنیک پیش نیستا بهناوی "نهمین و بوون- توژینهوهییکه شیکارانهی تراجدیای مهم و زینی نهممدی خانی" بلاو کرایهوه. نهمانه ههموو خهمیری خوشن. شیر و نهمدی کوردی دهمی لهو قوژینه بیته دهموه که نیستا تیی خزاوه و پنجهرییک بهرمو جیهان بکاتوه.

من چاوم به دهقی فارسی و تورکیهکه نهموتوه بهلام نهمه تایه نهمندی کتیبکهی کاک کهماله:

Kamal Mirawdeli, "Love and Existence- Analytical Study of Ahmadi Khani's Tragedy of Mem u Zin",
Khani Academy, Authors House, Bloomington, Indiana, US, 2012.

سی شهمه ۲۰۱۷/۷/۱۸

ناوی چیا و رووبار و مزررا و کانیهکانی کوردستان

ناوی شار و گوندهکانی کوردستان چند جار کهوتونهته بهر هیرشی داگیرکهران و دهمه لاتناریهتیبیه جیا جیاکانی ناوچهکه ههر له سومهر و ناشوور و یونان و روموه تا عمره ب و مغول و تورک و ئیرانی. له نهمجامدا همندییک جار نهمهمه ناوه کونهکانیان بناسرینهوه به تاییهت له تورکیا و ئیران که رهگهز پهرستی بالی به سهر ههموو دیاردهییکه ژیاندا کیشاوه.

من ماوهییکه سهر نجم داومته سهر نهمه خالهی که ناوی دیارده سروشتیهکان وهک چیا و رووبار و دارستان و موچه و مزررا و نهمستیر و کانیاوهکانی ناوچه، لهچا ناوی شار و گوندهکان، باشتر ماون و کهمتر دهستی چهپلی داگیرکهران و رهگهز پهرستانیان پنگهیشتوه.

تومار کردنی نهم ناوانه نهمکیکی مهنه بهلام به داخوهه کاری یهک کهس و دوو کهس نییه بهلکوو ههموه و گهلهکومگی و له راستیدا بزوتنهوهییکه جهماوهی پنیوسته که له بارودوخی نهمروزی کوردستاندا له هیچکام له بهشهمکانی کوردستان بهکردموه گونجاو نییه و وهک خهوننیک و نارهمووییک دینه پیش چاو.

من دلَم لای نهمه خهونه شیرینهیه و له ههموو نهمه کهسانهی وا شارمزی ناوچهی ژیانی خویانن، به تاییهت له ناوخی ولات، تکا دهکهم ههرکهس له ههر شویننیک ههمیه بهلکوو ههمول بدات نهم ناوانه تومار بکات. لهی پهپوهندییهدا گهلنیک

گرنگه بگوتریت که ناوهکان هندیگ جار سهیر و سهمه ره دنوین لهیسه ئهوهی کون و مۆرکی زمانی کۆنی وهک سومهری و ئاشوری یان مغولی و تورکییان لیدراوه. ئیمه نابی به پیوانه‌ی زمانی ئهمرۆمان هه‌لیان سه‌نگینین یان بیانگۆرین و هه‌ول بدهین بیانکه‌ینه ناوی 'مه‌عقول'ی ئهمرۆبی! دیکته‌ی ناوهکان به هه‌مان ئه‌و شیوه‌یه‌ی وا له سه‌ر زمانی خه‌لکه‌ ده‌بی بنوسرینه‌وه و ئه‌گه‌ر گونجاو بیته به هه‌ردوو پیتی لاتینی و عه‌ره‌بی بنوسرین که له راگواستندا تووشی گۆران نه‌یه‌ن. تو بلتی کهسانیک نه‌ین گۆی بدهنه ئه‌و هاوار و تکا و پارانه‌وه‌یه‌ی من؟

پینج شه‌مه‌ه، ۲۰/۷/۲۰۱۷

ئیران له لایه‌ن خۆی و به نیابه‌ت له لایه‌ن عیراق و سووریا وه قۆلی خه‌یانه‌ت و جینایه‌تی له باشووری کوردستان هه‌لم‌آیوه. له لایه‌که‌وه مام جه‌لال و له‌و لاره‌ کاک کۆسه‌رت و مه‌لا به‌ختیاری لای خۆی راگرتوه و له سووریاش خه‌ریکی پیکه‌ینانی په‌یمانیکه‌ی هاوبه‌ش له‌گه‌ڵ مردوویه‌که به ناوی حکومه‌تی ناوه‌ندی سووریا و به‌شار ئه‌سه‌د، بۆ ده‌ست تێوه‌دان له کاروباری ناوخۆیی حکومه‌تی هه‌ریم. تورکیای ئه‌ردۆغانیش باومه‌کوو به رواله‌ت بیده‌نگه، به‌لام له پیلانه‌که‌دا به‌شداره. عه‌بادیش له به‌خداوه هه‌موو رۆژیک وتار ده‌دات و مه‌ترسیی ده‌رئه‌نجامه‌کانی گشتیسه‌ی به‌ گۆیی کوردا ده‌چرپینیت.

دوژمنه‌ کلاسیکه‌کانی کورد سه‌ره‌رای ناتهبایان له‌گه‌ڵ به‌کتر، له مه‌سه‌له‌ی زه‌وت کردنی مافه‌کانی کوردا په‌کیان گرتوته‌وه و دوور نییه به‌ شیوه‌یه‌کی کاتیش بیته، په‌یمانیکه‌ی هاوشیوه‌ی سه‌عه‌دئابادی سه‌ده‌ی پێشوو پیک به‌ینن. کاتی ئه‌و هه‌موو گوشاره‌ی دوژمنانی کورد ده‌بینم، ده‌که‌ومه‌ بیرێ شیعه‌ری خاسه‌که‌وی نه‌مه‌ر سه‌ید کامیل ئیمامی (ناوات):

...راوچی هه‌موو له‌و که‌وه ده‌رکه‌وتوه / بۆچی دزه؟ جه‌سه‌ده‌یه؟ کچی کوشتوه؟...

بۆچی که‌ویش مافی ژبانی نییه؟ / حه‌قی که‌ژ وکیوی جوانی نییه؟

بۆچی ئه‌ویش بۆته برا کورده‌کان؟ / نابی بکیشی نه‌فه‌سه‌یکه‌ی ژبان؟...

به‌لام:

... خاوه‌نی ئه‌و کێو و که‌ژه هه‌ر که‌وه / نه‌زم و نه‌زامی که‌ژ وکیو هه‌ر به‌وه...

خاوه‌نی ئه‌و خاسه‌ که‌وه هه‌ر ده‌لی: / راوچی ده‌بی له‌و که‌ژوکیوه هه‌لی!

تاچه زامنیگ بۆ سه‌رکه‌وتن به سه‌ر ئه‌و پیلانانه‌دا، په‌که‌ریزیی کۆمه‌لانی خه‌لکه له باشووری کوردستان، که به‌داخه‌وه ئه‌ویش نا ئهمرۆ مسۆگه‌ر نه‌بووه. کاراگرده‌وه‌ی په‌رله‌مان و گۆیدانی رێبه‌رانی هه‌ریم به‌ تابه‌ت کاک مه‌سه‌وود به‌ خواسته‌کانی گۆران و په‌کیه‌تی ده‌بی هه‌رچی زووتر به‌ چاو ببینریت، ده‌نا خۆراگری و تواناکی حکومه‌تی هه‌ریم له به‌رانه‌به‌ر ئه‌و هه‌موو دوژمنه‌ ده‌ره‌کییه ئه‌گه‌ر به‌ژنیکه‌ی قایمی په‌که‌رتوو له ناوخۆی و لاتدا نه‌بیته، جیگه‌ی گومانه.

تکایه له‌وه زیاتر کاری ئهمرۆ مه‌خه‌نه سه‌به‌ینی! تکایه به‌رژه‌مندییه‌کی میژوویی مه‌که‌نه قوربانی به‌رچاوته‌نگییه‌ حزبی و تاکه‌که‌سییه‌کان!